

Veikart for Haugalandet 2021-2025

Tiltaksplan 2023

Regionrådet for Haugalandet 9. des 2022

Strategiske mulighetsområder

Grønn energi
og industri

Havnæringene

Havbruk^(mat) og
landbruk

Reiseliv og
opplevelse

Strategiske tiltaksområder

Infrastruktur
og areal

Kompetanse

Nyskaping

Internasjonal
-isering

Profilering

Næringsaktiv
off. sektor

Samhandling

Mål og delmål

Hovedmål:

«Oppnå økt bærekraftig vekst i verdiskaping og arbeidsplasser minst tilsvarende landsgjennomsnittet».

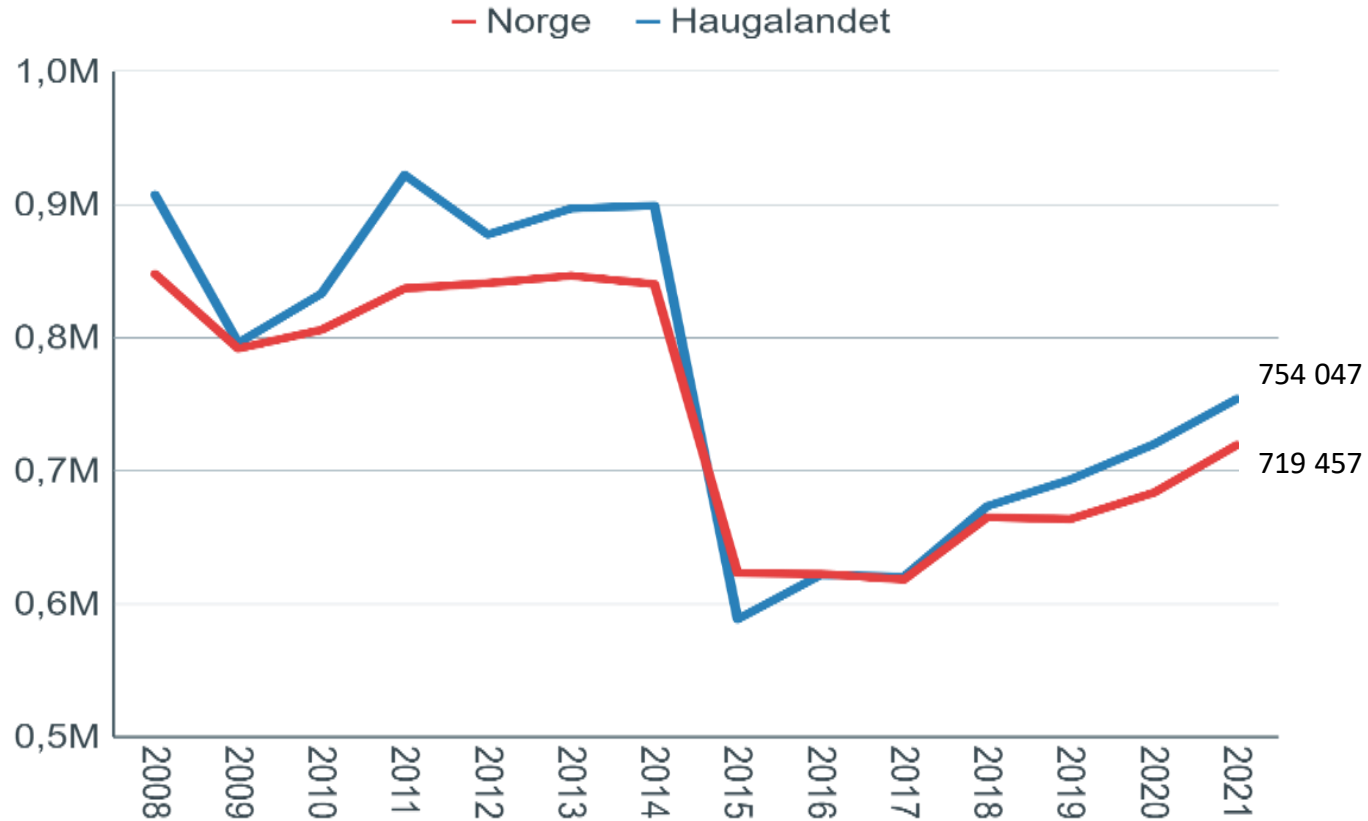
Delmål:

«Øke nærings- og bostedsattraktiviteten på Haugalandet»

Måleindikatorer

- Verdiskaping per innbygger
- Verdiskaping per ansatt
- Arbeidsplassutvikling
- Befolkningsutvikling

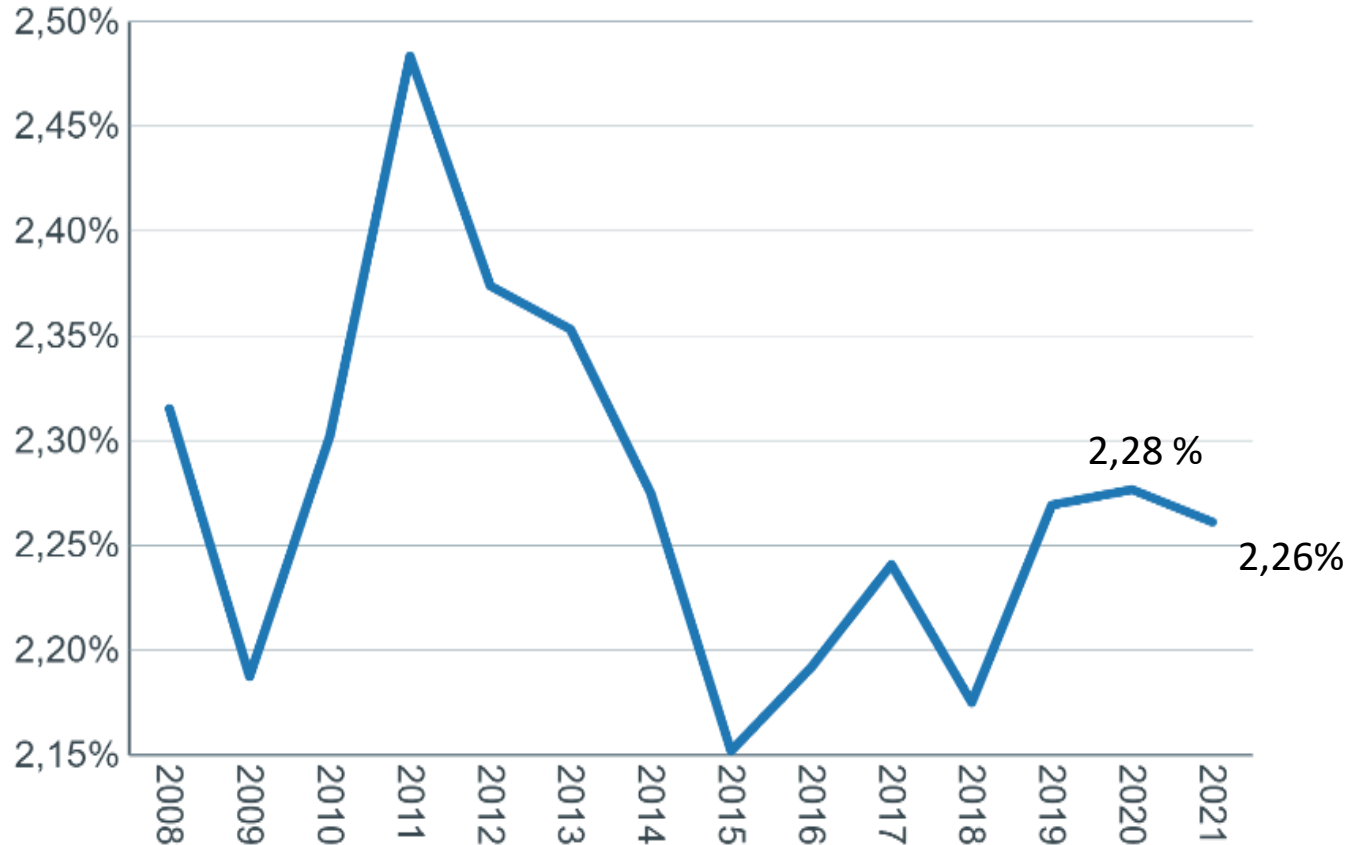
Verdiskaping per ansatt - produktivitet

Haugalandet har hatt høyere produktivitet i næringslivet enn landet i de fleste årene etter 2008.

- Lav produktivitet, lønnen er lav, eller arbeidsplassen er ikke lønnsom
- Høy produktivitet, høyere lønn eller høy lønnsomhet til bedriften
- Viktig at arbeidsplassene er produktive, har tilstrekkelig verdiskaping per ansatt for å være økonomisk bærekraftige

Andel verdiskaping

I 2021 økte den totale verdiskapingen i regionen med 12,2% fra 2020.

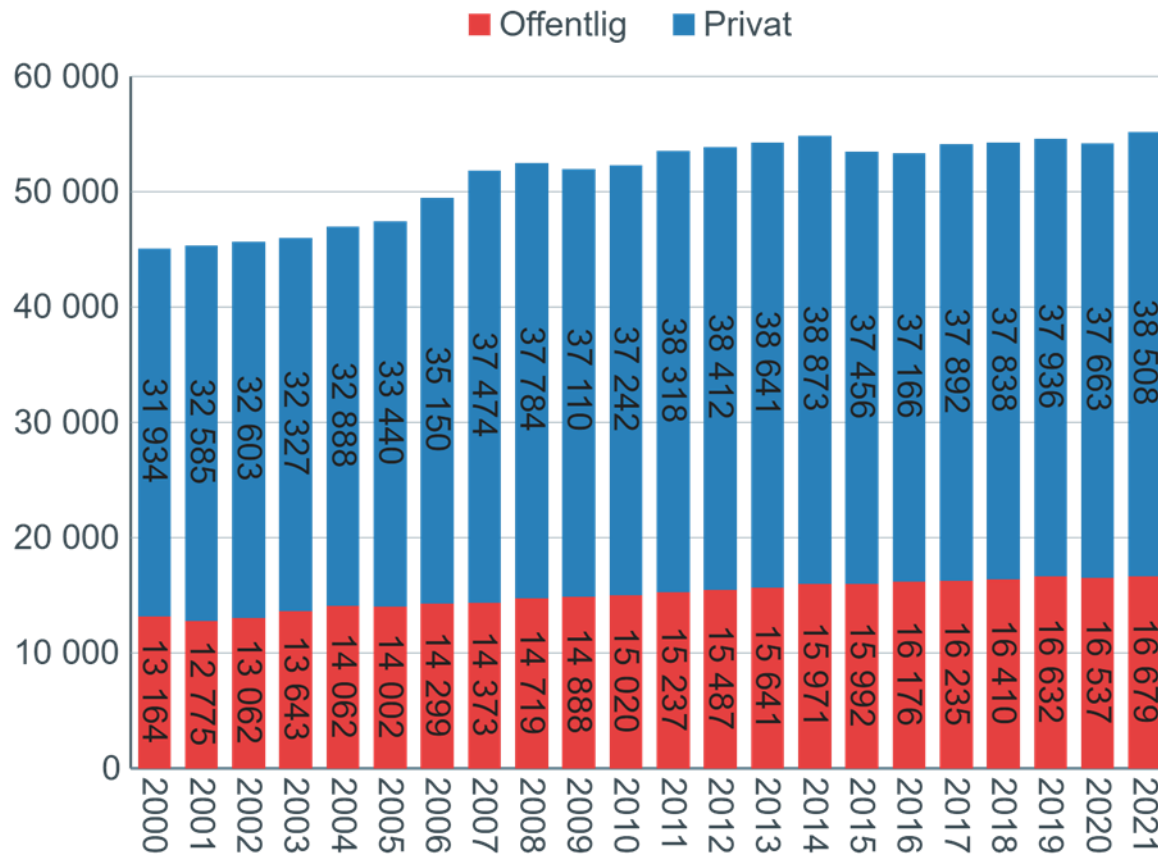
Men fordi det var litt større vekst i resten av landet, gikk regionens andel noe ned, fra 2,28% i 2020 til 2,26% i 2021.

Konklusjon:

Det må fortsatt arbeides for å få opp verdiskapingen for å minimum holde tritt med utviklingen i resten av landet.

Figur 1 Utviklingen i verdiskapingen i næringslivet på Haugalandet
(Telemarksforskning figur 6.1.2)

Arbeidsplassutvikling

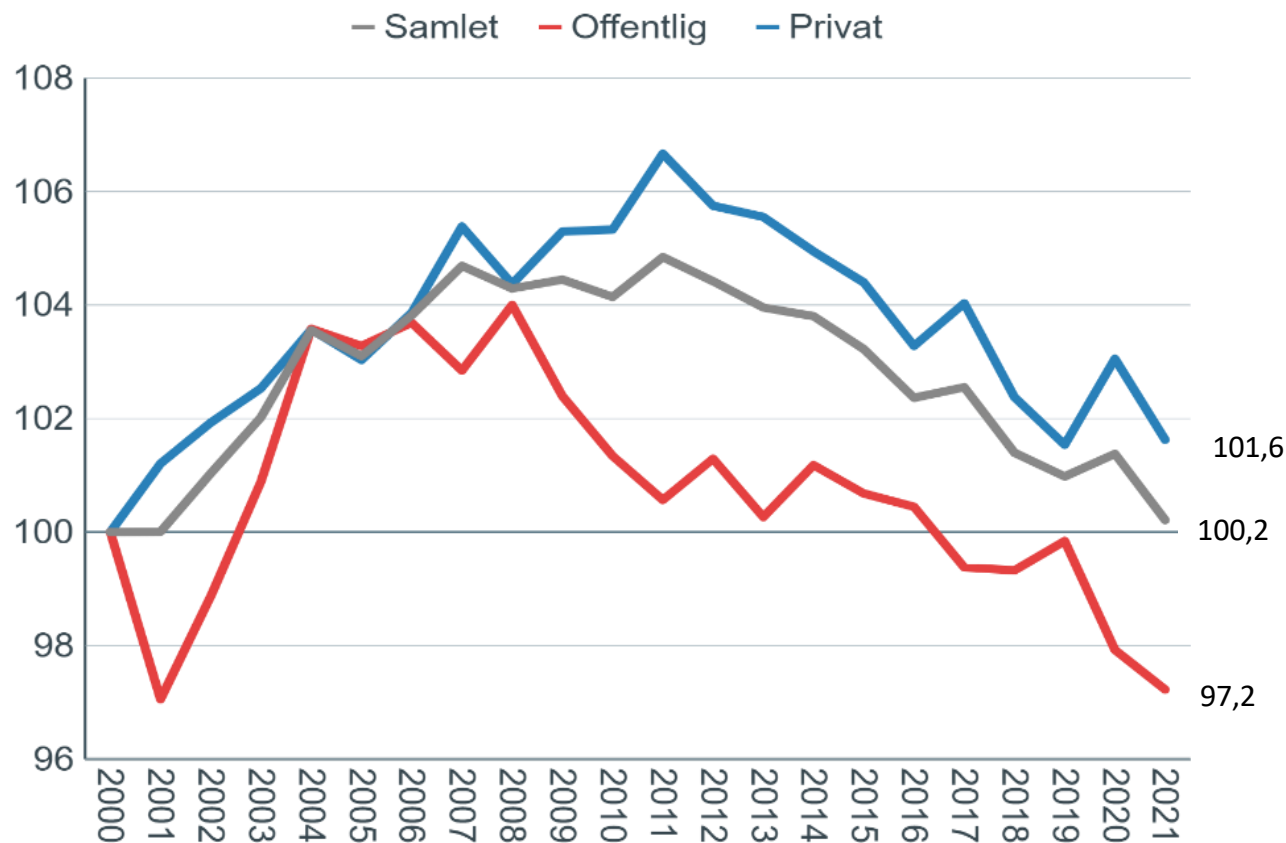

<https://regionalanalyse.no/rapport/12007/1/1>

- 55 187 arbeidsplasser i regionen i 2021.
- Målsetting om 1875 nye arbeidsplasser innen 2025.
- I det første året av veikartperioden en vekst i antall arbeidsplasser på 987.
 - 845 var i privat næringsliv og 142 i offentlig sektor

Dette innebærer at bare i perioden fra 2020 til 2021 har regionen kommet over halvveis til målet for 2025

Utvikling av antall arbeidsplasser sammenlignet med Norge

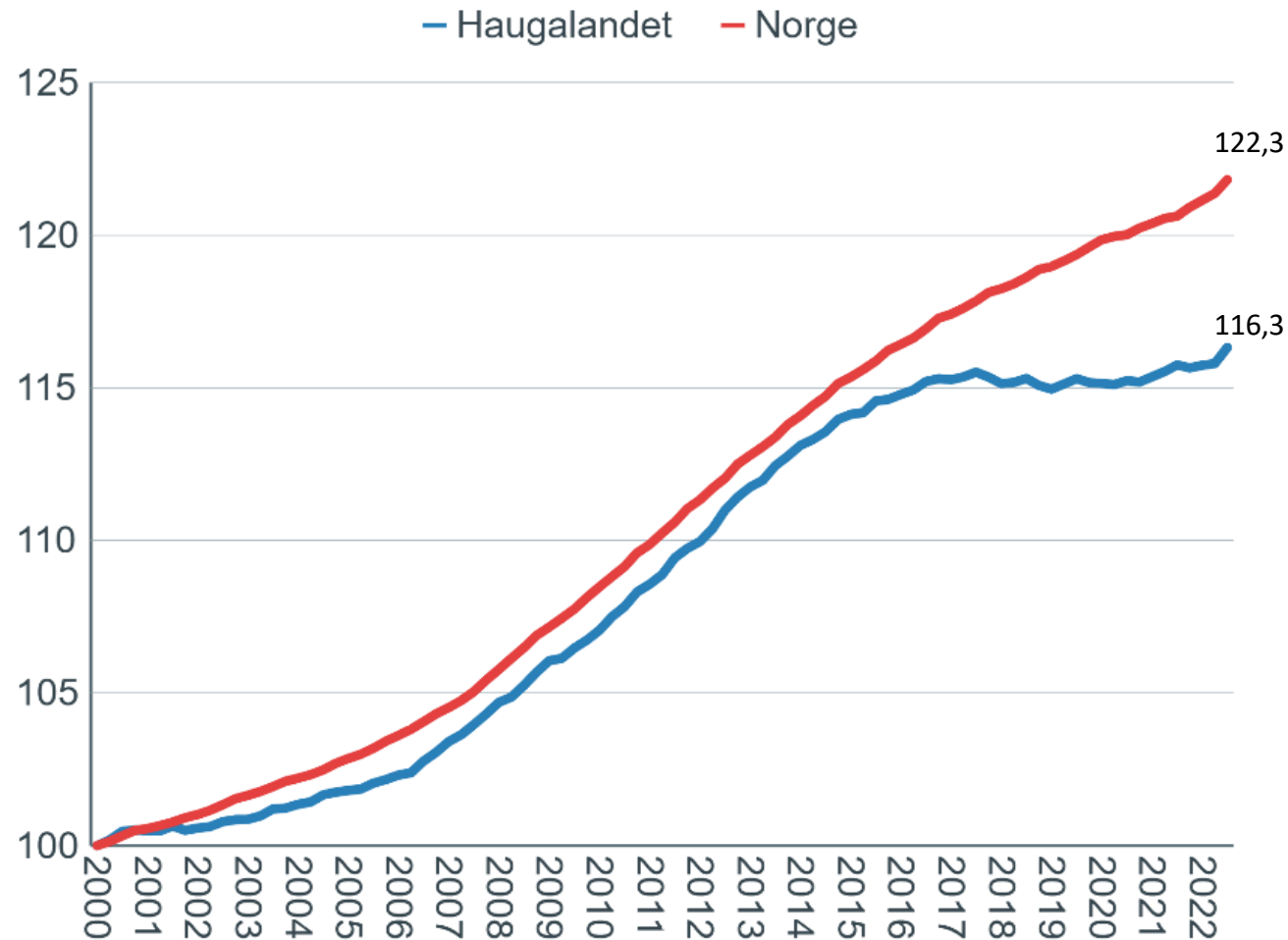

Utvikling av antall arbeidsplasser i regionen indeksert slik at nivået i 2000=100, relativt til indeksen for Norge.

- Regionen har hatt en svakere vekst i antall arbeidsplasser enn landsgjennomsnittet den siste femårsperioden med -2,2%.
- Det har vært en sterk vekst i offentlige arbeidsplasser i landet med 30,3% siden 2000. I vår region har vi en nedgang på -2,8% i samme periode.
- Haugesund har hatt klart lavere vekst den siste 10-årsperioden enn resten av landet. Siden Haugesund har flest arbeidsplasser betyr utviklingen i Haugesund mye for de samlede tallene.

Konklusjon: Det må fortsatt arbeides for å få flere arbeidsplasser til regionen for å minimum holde tritt med resten av landet. Det må også arbeides for at det etableres flere statlige og fylkeskommunale arbeidsplasser i regionen.

Befolkningsutviklingen i regionen

- Haugalandet hadde sterk vekst i folketallet mellom 2006 og 2016. Etter det har folketallet stagnert.
- Ved inngangen til 3. kvartal 2022 var det 119 811 innbyggere i regionen.
- Befolkningsveksten i regionen har vært 16,3 prosent siden 2000. På landsbasis har veksten vært 21,8 prosent i samme periode.
- Haugalandet hadde omtrent samme vekst som ellers i landet fra 2005 til 2014, men i de fem siste årene har veksten vært mye lavere.

Konklusjon: Dersom regionen skal kunne nå målene som er satt og få tilgang på tilstrekkelig arbeidskraft, må flere mennesker bosette seg i regionen.

Hva skal til for økt investeringslyst?

Drivere for investeringslyst (vertskapsattraktivitet)	Strategiske tiltaksområder i veikartet
De fysiske forholdene	Infrastruktur og areal
Stedlige holdninger og Innbyggerforankring	Nyskaping, Internasjonalisering, Næringsaktiv offentlig sektor Samhandling
Bostedsattraktivitet	Næringsaktiv offentlig sektor
Kompetansetilgang og bransjestruktur	Kompetanse
Omdømme, profilering og merkevarebygging	Profilering

Driverne er definert på bakgrunn av at de i varierende grad, kan påvirkes regionalt og lokalt.

De fysiske forholdene

De fysiske forholdene (areal og infrastrukturen) er den viktigste driveren for investeringslyst. Investeringer og andre tiltak for å klargjøre lokasjoner er med andre ord nødvendige for å nå målene i veikartet.

Det er viktig å avdekke status per i dag for forholdene som påvirker investeringslysten.

Eksempler:

➤ Areal, kraft, veg, havn, flyplass, kjølevann, fiber, mm

Stedlige holdninger og innbyggerforankring

*God innbyggerforankring og at etablerere er ønsket er en driver for investeringslyst.
Mangelfull innbyggerforankring og lokal motstand kan velte store prosjekt.*

- Den kollektive mentaliteten på et sted er styrende for viljen og engasjementet man vil ha for ny næringsaktivitet og det er førende for holdninger.
- Det gjør at arbeidet med å forankre planer for investeringer og etableringer i befolkningen blir viktig.
- Større industrielle prosjekter som innebærer omdisponering av areal trenger å modnes i befolkningen.
- De kommunale planprosessene blir dermed svært viktige og innbyggerinvolvering i disse blir helt sentralt.

Bostedsattraktivitet

Bostedsattraktiviteten er en driver for investeringslyst. Befolkningsvekst er avhengig av bostedsattraktivitet. Dette er også en driver som kommunene har stor påvirkning på.

Eksempler:

Offentlige tilbud, som gode skoler og barnehager, kulturtilbud, kulturarenaer, kafeer og private tilbud av tjenester, mfl.

Kompetanse

Tilgang på god og relevant kompetanse er en svært viktig driver for investeringslyst.

- Tilgang på god og relevant kompetanse er avgjørende i alle deler av det moderne arbeids- og samfunnslivet
- For den enkelte person har kompetanse og utdanning sammenheng med livskvalitet, gjennom inntektsevne, personlig utvikling og samfunnsdeltakelse
- I arbeidslivet er en kompetent arbeidsstyrke nødvendig for å utvikle produktive og konkurransedyktige virksomheter

Bransjestruktur

Haugalandet har en bransjestruktur som vitner om kompetanse og industrierfaring som påvirker investeringslysten og som passer godt for de nye grønne næringene som vokser fram.

Bransjestrukturen på Haugalandet viser to bilder:

- En bransjestruktur som er sårbar for mindre aktivitet i olje- og gassektoren, og er svært sårbar for konjunktursvingninger
- En bransjestruktur som innehar overførbart kompetanse til framtidsnæringer som havvind og grønn industri. Samtidig er det en rekke lokasjoner som har gode topografiske forhold for å levere, spesielt til havvind

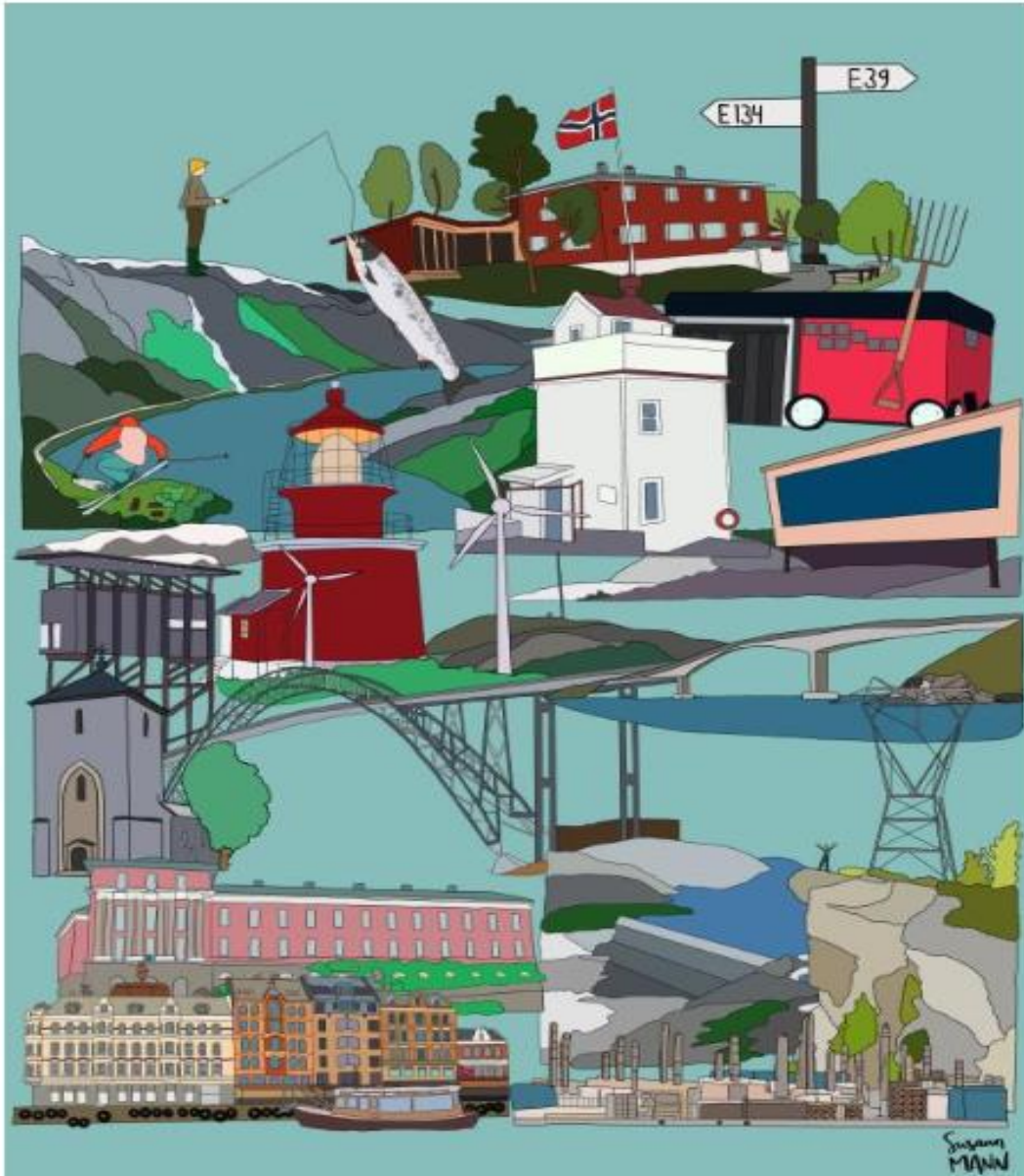
Omdømme, profilering og merkevarebygging

Regionens omdømme og profilering er en viktig driver for at etableringer og mennesker blir oppmerksomme på mulighetene i Haugalandsregionen.

- Omdømme i attraktivitetssammenheng dreier seg om hvordan regionen ser ut utenfra og er de assosiasjonene personer uten tilknytning til stedet har av stedet
- Omdømmet setter regionen på kartet slik at virksomheter med investeringskapital faktisk tar kontakt og viser interesse for regionen
- Omdømmet er viktig i tidlig fase og for å være synlige for mulige etablerere
- Regionens omdømme er også viktig for å få flere til å bosette seg i regionen

Viktige kommunale verktøy som påvirker næringsutviklingen i regionen

- Eierskap i interkommunale infrastrukturselskaper
- Offentlige anskaffelser og investeringer
- Kommunale planprosesser

Tiltaksplan 2023

Veikart for Haugalandet 2021-2025

Strategisk mulighetsområde	Haugaland Vekst (regionen)
Grønn energi og industri	Grønt industriløft Haugalandsregionen
	- Utarbeide strategi med arbeidspakker, organisering og ressursbehov
	- Ringvirkningsanalyse av samfunnskonsekvensene av grønt industriløft
	- Bygge kapasitet på prosessvann
Havnæringene	Havvindstrategi Utsira Nord
	- Utarbeide strategi med arbeidspakker, organisering og ressursbehov
	- Produsere rapport: Vertskapsattraktivitet ift Utsira Nord for Haugalandet
	- Kartlegge den enkelte kommunes ambisjoner innen havvind
	- Styrke Sjøfartsdirektoratets rolle innen havvind
	Følge opp Testsenter for autonome fartøy, navigasjonsteknologi og ny teknologi
	Støtte opp om utviklingen av METCentre
	Styrke regionens vertskapsrolle for Floating Wind Days 2023 og videre
Mat (havbruk og landbruk)	Følge opp Matstrategi for Rogaland
Reiseliv og opplevelse	Søke om merket Bærekraftig reisemål for de siste seks kommunene i regionen
	Følge opp regional reiselivsstrategi for Rogaland

Strategiske tiltaksområder	Haugaland Vekst (regionen)
Infrastruktur og areal	Koordinere planlegging av areal- og havnebehov knyttet til Utsira Nord, samt øvrig aktivitet
	Koordinere planlegging av areal- og havnebehov knyttet til oppdrett onshore og offshore
	Kartlegge vertskapsattraktiviteten til den enkelte kommune
	Koordinere planlegging av ilandføring fra Utsira Nord
	Følge opp Regionalplan for areal- og kraftkrevende virksomhet
	Følge opp Blåfalli - Gismarvik
Kompetanse	Formalisere et regionalt samarbeid mellom næring, utdanning og det offentlige
	Følge opp intensjonene i kompetansekartleggingene
	Kapitalisere Kompetansefondet AS
	Arbeide for FoU-senter for havvind
Nyskaping	Sterkere samordning av lokalt og regionalt virkemiddelapparat - kompetanse og ressurser
	Nyskapingsuka 2023
Internasjonalisering	Synliggjøring av mulighetene og mulighetsrommet på Haugalandet i EU/Europa for å utnytte EUs finansieringsmekanismer.
Profilering	Lage en omdømme – og kommunikasjonsstrategi
Næringsaktiv offentlig sektor	Følge opp klimanettverkets strategi for bygg og anlegg
Samhandling	Faste møter i Forum for næringsansvarlige i kommunene

Tema	Haugaland Vekst (regionen)
Samferdsel	Følge opp og støtte opp under: <ul style="list-style-type: none"> - Haugesund Lufthavn, Karmøy - E134, Bakka-Solheim og Seljestad-Røldal - E39 - RV13, ny tunnel Lovraeid-Rødsliane
	Veikonferansen 2023

HAUGALAND
VEKST
REGIONENS MULIGHETSUTVIKLER

- Inger K. Haavik
- haavik@h-vekst.no
- Tlf 40405091

Grafene i presentasjonen er hentet fra
Telemarksforskings regionalanalyse
<https://regionalanalyse.no/rapport/12007/1/1>